

T.C. DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2006/76
Karar No : 2006/4896

Davacı : Adalet Bakanlığı

Davalı : Türkiye Barolar Birliği

Çetin Emeç Bulvarı No:46 - Balgat/ANKARA

Vekili : Av. Seray Şenfer • (Aynı yerde)

Davanın Özeti : 4.12.2005 gün ve 26013 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin "Bir avukat yanında aylıktı olarak çalışan avukatın aylık ücreti"ne ilişkin Birinci Kısım Dördüncü Bölüm 2.maddesinin hukuka aykırı olduğu öne sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Bir avukat yanında çalışan avukatın yaptığı işin doğrudan hukuki yardım niteliğinde olduğu, aralarında vekalet ilişkisi bulunduğu, tarifenin aynı bölümünde, kamu kurum ve kuruluşlarıyla özel kişi ve tüzel kişilerin sözleşmeli avukatlarına ödeyecekleri aylık avukatlık ücretinin de düzenlendiği, bunun iptali istenen düzenlemeye emsal oluşturduğu, düzenlemede hukuka aykırılık bulunmadığı, istemin reddi gerektiği savunulmaktadır

Danıştay Tetkik Hakimi Serpil KOÇYİĞİT ERDOĞAN'ın Düşüncesi: Davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Ahmet Yahya ÖZDEMİR'in Düşüncesi : Dava. 4.12.2005 gün ve 26013 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin "Bir avukat yanında aylıklı olarak çalışan avukatın aylık ücretine" ilişkin Birinci Kısım, Dördüncü Bölüm 2.maddesinin hukuka aykırı olduğu öne sürülerek iptali istemiyle açılmıştır.

1136 sayılı Avukatlık Kanununun "Avukatlık ücret tarifesinin hazırlanması" başlıklı 168. maddesinde; baronun yönetim kurullarının, her yıl Eylül ayı içerisinde, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgari hadlerini gösteren birer tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birliğine göndereceği, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak sureliyle uygulanacak tarifenin o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderileceği, bu tarifenin Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya tarife onaylandığı takdirde kesinleşeceği, ancak. Adalet Bakanlığının uygun bulmadığı tarifeyi bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri göndereceği, geri gönderilen bu tarifenin Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte İki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılacağı, sonucun Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirileceği, 8. maddenin 6. fıkrası hükümlerinin kıyasen uygulanacağı, avukatlık

ücretinin takdirinde, hukuki yardımın tamamlandığı veya dava sonucunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarifenin esas alınacağı hükmü yer almış, aynı Yasanın 164. maddesinde de, avukatlık ücretinin, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade edeceği kuralına yer verilmiştir.

Dava konusu Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "Konu ve Kapsam" başlıklı 1. maddesinde, bütün hukuki yardımlarda avukat ile iş sahipleri arasında yazılı ücret sözleşmesi yapılmamış olan veya avukatlık ücretinin kanun gereği karşı tarafa yükletilmesi gereken durumlarda. Avukatlık Kanunu ve bu tarife hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiş, aynı tarifenin 2. maddesinde de, bu tarifede yazılı avukatlık ücretinin kesin hüküm elde edilinceye kadar olan dava, iş ve işlemler ile uzlaştırıcılık ücreti karşılığı olduğu kuralı yer almış, yine aynı tarifenin iptali istenilen birinci kısım dördüncü bölüm 2, maddesinde de, bir avukat yanında aylıklı olarak çalışan avukatın aylık ücreti 1.000.000.000.-lira (1.000.000.-YTL) olarak gösterilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, dava konusu tarifenin Türkiye Barolar Birliğince hazırlanarak Adalet Bakanlığına onay için gönderildiği, ancak dava konusu edilen düzenleme nedeniyle Bakanlıkça bir daha görüşülmek üzere tarifenin geri gönderildiği, Türkiye Barolar Birliğince aynen kabul edilerek onaylanması üzerine tarifenin anılan kısmının iptali istemiyle bu davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda anılan yasal düzenlemelerin birlikte değerlendirilmesinden avukatlık ücretinin, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade ettiği görülmekte olup, vekalet ücretinin doğabilmesi için bir hukuki yardım ve vekalet sözleşmesi bulunması gerekmektedir.

İptali istenen düzenlemede yer alan (büro sahibi) işveren avukat ile yanında çalışan avukat arasında, iş akdinden doğan çalıştırıcı-çalışan ilişkisi, bir başka deyişle istihdam ilişkisi bulunduğu göre, buna ilişkin olarak belirlenen ücretin doğrudan hukuki yardımın karşılığı olan bir meblağı veya değeri ifade etmediği iş akdi karşılığı alınan ücreti ifade ettiği görülmektedir.

Bu hale göre, bir avukat yanında aylıklı çalışan avukatın aylık ücretinin avukatlık asgari ücret tarifesinde düzenlenebilecek bir niteliği bulunmadığından, tarifede yer almasında anılan Kanun hükümlerine uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu Tarifenin Birinci Kısım Dördüncü Bölüm 2. maddesinin iptalinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince duruşma için önceden belirlenen

6.12.2006 günü davacı Adalet Bakanlığı temsilcisinin gelmediği, davalı Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı vekili Av. Seray Şenfer ve temsilcisi Güneş Gürseler'in geldiği görülüp gelen tarafa usulüne uygun söz verilip savunmaları alındıktan ve Danıştay Savcısının düşüncesi dinlenip duruşmaya son verildikten sonra işin gereği görüşüldü:

Dava, 4.12.2005 gün ve 26013 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin "Bir avukat yanında aylıklı olarak çalışan avukatın aylık ücreti"ne ilişkin Birinci Kısım, Dördüncü Bölüm 2.maddesinin hukuka aykırı olduğu öne sürülerek iptali istemiyle açılmıştır.

1136 sayılı Avukatlık Kanununun "Avukatlık ücret tarifesinin hazırlanması" başlıklı 168. maddesinde; baro yönetim kurullarının, her yıl Eylül ayı içerisinde, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgari hadlerini gösteren birer tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birliğine göndereceği, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarifenin o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderileceği, bu tarifenin Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya tarife onaylandığı takdirde kesinleşeceği, ancak Adalet Bakanlığının uygun bulmadığı tarifeyi bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri göndereceği, geri gönderilen bu tarifenin Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılacağı, sonucun Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirileceği, 8. maddenin 6. fıkrası hükümlerinin kıyasen uygulanacağı, avukatlık ücretinin takdirinde, hukuki yardımın tamamlandığı veya dava sonucunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarifenin esas alınacağı hükmü yer almış, aynı Yasanın 164. maddesinde de, avukatlık ücretinin, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade edeceği kuralı yer almıştır

Dava konusu Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin "Konu ve Kapsam" başlıklı 1. maddesinde, bütün hukuki yardımlarda avukat ile iş sahipleri arasında yazılı ücret sözleşmesi yapılmamış olan veya avukatlık ücretinin kanun gereği karşı tarafa yükletilmesi gereken durumlarda, Avukatlık Kanunu ve bu tarife hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiş, aynı tarifenin 2. maddesinde de. bu tarifede yazılı avukatlık ücretinin kesin hüküm elde edilinceye kadar olan dava, iş ve işlemler ile uzlaştırıcılık ücreti karşılığı olduğu kuralı yer almış, yine aynı tarifenin iptali istenen birinci kısım dördüncü bölüm 2. maddesinde de, bir avukat yanında aylıklı olarak çalışan avukatın aylık ücreti 1.000.000.000,-lira (1.000.00.-YTL) olarak gösterilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, dava konusu tarifenin Türkiye Barolar Birliğince hazırlanarak Adalet Bakanlığına onay için gönderildiği, ancak dava konusu edilen düzenleme

nedeniyle Bakanlıkça bir daha görüşülmek üzere tarifenin geri gönderildiği. Türkiye Barolar Birliğince aynen kabul edilerek onaylanması üzerine tarifenin anılan kısmının iptali istemiyle bu davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda anılan yasal düzenlemelerden anlaşıldığı üzere avukatlık ücretinin, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade ettiği görülmekte olup, vekalet ücretinin doğabilmesi için bir hukuki yardım ve vekalet sözleşmesi bulunması esastır.

Oysa iptali istenen düzenlemede yer alan bir avukat ve yanında çalışan avukat arasında, iş akdinden doğan çalıştıran-yanında çalışan ilişkisi, bir başka deyişle istihdam ilişkisi bulunmaktadır. Dolayısıyla buna ilişkin olarak belirlenen ücretin doğrudan hukuki yardımın karşılığı olan bir meblağı veya değeri ifade etmediği görülmektedir

Bu durumda, bir avukat yanında aylıklı çalışan avukatın aylık ücretinin avukatlık asgari ücret tarifesinde düzenlenebilecek bir niteliği bulunmadığından, tarifede yer almasında mevzuata uyarlık görülmemiştir.

Davalı idare tarafından, çalışan ve çalıştıran avukat arasında vekalet ilişkisi bulunduğu yolunda iddialarda bulunulmuş ise de, söz konusu vekalet davaya konu tarifede belirtilen hukuki yardım ve vekalet sözleşmesi kapsamında bulunmadığından bu iddiaya itibar edilmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu tarifenin Birinci Kısım Dördüncü Bölüm 2. maddesinin iptaline, 40.00 YTL yargılama giderlerinin davalı Türkiye Barolar Birliğinden alınarak davacı Adalet Bakanlığı'na verilmesine, artan posta ücretinin istek halinde davacı tarafa iadesine 06.12.2006 gününde oybirliği ile karar verildi.

| | | | | |
|----------|-------------|--------|----------|--------|
| Başkan | Üye | Üye | Üye | Üye |
| Güngör | Dr.Tacettin | Yeniay | Alaaltin | Sıddık |
| DEMİRKAN | ŞİMŞEK | KAYA | ÖĞÜŞ | YILDIZ |